

Vergaderjaar 2024–2025

36 045

Situatie in Oekraïne

Nr. 207

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 juli 2025

Mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties informeer ik u over de toenemende inzet van chemische wapens door de Russische krijgsmacht. De Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD) en de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) hebben middels inlichtingenonderzoek een intensivering van de Russische inzet van chemische wapens in Oekraïne onderkend. Het Ministerie van Defensie zal hierover vandaag op haar website een nieuwsbericht publiceren.

De MIVD en de AIVD concluderen met partnerdiensten dat Rusland, naast traangas, de sterkere chemische stof chloorpicrine in Oekraïne inzet. Chloorpicrine is bij hoge concentraties in afgesloten ruimten dodelijk. Het gebruik van chloorpicrine is een nog grovere schending van het Verdrag Chemische Wapens dan het reeds ingezette traangas. Het Verdrag verbiedt onder alle omstandigheden de inzet van alle chemische wapens, waaronder het gebruik van traangas in een gewapend conflict en het verstikkende chloorpicrine. Het toont aan dat Rusland het gebruik van chemische wapens intensificeert.

De diensten zien samen met partnerdiensten dat het Russische leiderschap het gebruik van traangas steunt en het ook actief is gaan faciliteren. Inmiddels is het gebruik van traangas en chloorpicrine door Russische troepen gestandaardiseerd en aan de orde van de dag.

Volgens het Oekraïense Ministerie van Defensie heeft de Russische krijgsmacht meer dan 9.000 chemische aanvallen op Oekraïense militairen uitgevoerd sinds het begin van de oorlog in Oekraïne. Zeker drie (militaire) doden worden door Oekraïne direct toegeschreven aan de blootstelling aan chemische wapens. Indirect leidt de Russische inzet van chemische wapens tot veel meer dodelijke Oekraïense slachtoffers. Dat komt omdat Oekraïense militairen door de inzet van chemische wapens gedwongen worden hun schuilplaats te verlaten. Vervolgens worden ze met conventionele munitie gedood.

De intensivering gaat gepaard met een verlaging van de drempel om dergelijke wapens in te zetten. Daarmee neemt de dreiging die van het Russische chemische wapenprogramma uitgaat toe.

De Minister van Defensie,
R.P. Brekelmans